

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 206/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. apríla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Štefanom Sándorom, Furdekova 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 19 C 285/2014 z 11. júna 2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 515/2015 zo 7. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 121/2017 z 27. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. januára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 19 C 285/2014 z 11. júna 2015 (ďalej aj „rozhodnutie okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 515/2015 zo 7. novembra 2016 (ďalej aj „rozhodnutie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 121/2017 z 27. septembra 2017 (ďalej aj „rozhodnutie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozhodnutím okresného súdu bol zamietnutý návrh sťažovateľa (pred všeobecnými súdmi v procesnom postavení žalobcu) v konaní o zaplatenie sumy 6 374, 22 € s príslušenstvom. Krajský súd v odvolacom konaní vecne potvrdil rozhodnutie okresného súdu (rozhodnutím krajského súdu). Najvyšší súd sťažovateľom vo veci podané dovolanie odmietol z procesných dôvodov (rozhodnutím najvyššieho súdu).

Podstata prejednávanej veci spočívala vo vysporiadaní sa s nárokom na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená dopravnou nehodou. Právnomu predchodcovi sťažovateľa mala byť spôsobená škoda na motorovom vozidle. Právny predchodca sťažovateľa mal zmluvou o postúpení pohľadávky postúpiť svoje nároky z náhrady škody na sťažovateľa.

Okresný súd považoval nárok sťažovateľa za nedôvodný. Keďže sťažovateľ svoj názor nepresadil na všeobecných súdoch, podal ústavnú sťažnosť na porušenie v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv.

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu sú neodôvodnené a arbitrárne z týchto dôvodov: *«Zákon o PZP (zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozn. ústavného súdu) tak jednoznačne definuje (a to v znení platnom dňa 24.01.2014 a aj v znení platnom*

dnešného dňa) povinnosť poisťovne zaplatiť za škodu poškodenému spôsobenú škodu, ktorá je a) uplatnená a b) preukázaná.

Podľa názoru sťažovateľa zákon o PZP nestanovuje povinnosť poisťovne uhradiť za poisteného poškodenému náhradu škody až po tom, čo škodu samú odstránil (uhradením výdavkov na navrátenie veci do pôvodného stavu) či už sám poškodený alebo autoservis. Škoda na veci v dôsledku škodovej udalosti (havárie) nevznikla zaplatením faktúry, ale okamihom nárazu a znehodnotenia pôvodne funkčnej veci na vec nefunkčnú, teda najmä znížením hodnoty veci. Pričom faktúra daná autoopravovňou je iba faktické peňažné vyčíslenie výšky nákladov potrebných na navrátenie funkčnosti nehodou poškodenej veci.

Zároveň podľa názoru sťažovateľa, autoservis nikdy nemôže hrať škodu za škodcu alebo škodcovu zmluvnú poisťovňu, nie je s nimi vo vzťahu. Autoservis je vo vzťahu s poškodeným, ktorý mu dáva vec opraviť. A preto ani sám autoservis opravujúci poškodenú vec nie je vlastníkom pohľadávky voči poisťovni. Vlastníkom pohľadávky je vlastník poškodenej veci.

Je dnes celkom bežné, že zmluvná poisťovňa škodcu pri likvidácii poistnej udalosti komunikuje priamo s autoservisom a nie s poškodeným. Pričom je bežné, že poisťovne nevyžadujú po vystavení faktúry za opravu zo strany autoservisu najprv jej úhradu poškodeným majiteľom veci, nepreplácajú finančné prostriedky až po tejto úhrade poškodeným, ale dnes priamo poisťovne uhrádzajú tieto faktúry autoservisom bez ingerencie poškodeného.

V prípade, že by bol právny výklad súdov prvej a druhej inštancie v tomto prípade správny, t. j. že škoda by vznikla až uhradením faktúry za opravu poškodeným autoservisom, dochádzalo by tak vždy k bezdôvodnému obohateniu v neprospech poisťovní, nakoľko by podľa názoru zmienených súdov žiadna pohľadávka poškodených na náhradu škody pred zaplatením faktúr autoservisu neexistovala a teda by poisťovne plnili bez právneho dôvodu. Daný výklad súdov však nie je správny, Podľa sťažovateľa ide o výklad v rozpore s doterajšou súdnou praxou a aj s praxou vykonávanú poisťovňami na poistnom trhu.

Pokiaľ by zákon stanovoval povinnosť poškodeného aj pri náhrade škode na veci najprv uhradiť náklady na navrátenie veci do pôvodného stavu, postupoval by zákonodarca tak, ako je to ustanovené v § 4 ods. 3 zákona o PZP, kde ustanovuje, že „Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom

uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.“

Tento rozdiel medzi povinnosťou poisťovne pri náhrade škody spôsobenej na veci podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona o PZP (aute) a pri inej škode podľa ust. § 4 ods. 3 zákona o PZP (zdravotná starostlivosť a iné) je zo znenia zákona zrejmy. Preto sa podľa názoru sťažovateľa súdy v tejto veci neriadili platným znením zákona, kedy požadovali od poškodeného, aby preukázal úhradu nákladov na navrátenie veci do pôvodného stavu, teda zaplatenie faktúry za opravu vozidla autoservisu. Výška škody bola predbežne zrejma už po obhliadke likvidátorom poisťovne pred opravou veci a úplne zrejma po vykonaní všetkých potrebných úkonov v rámci opravy, avšak nárok samý existoval od okamihu vzniku škody na vozidle.

... Škodou na veci spôsobenou porušením pravidiel cestnej premávky, teda z dopravnej nehody, nie je podľa názoru sťažovateľa neuhradená faktúra. Faktúra je iba podklad k vyčísleniu škody, k vyčísleniu toho, o čo sa zmenšil majetok poškodeného v dôsledku škodovej udalosti.

Vzťah medzi poškodeným a jeho zmluvným servisom neovplyvnil tento vzťah medzi škodcom, jeho poisťovňou a poškodeným, nakoľko autoservis nie je v danom prípade vo vzťahu so škodcom, ani s poisťovňou.

Autoservis nemá povinnosť plniť za poškodeného, či jeho poisťovňu. A autoservis nemá ani nárok na poistné plnenie či na náhradu škody voči poisťovni. Tú má vždy poškodený.

Nárok na poistné plnenie z poistky pri predpokladanej udalosti má škodca, nárok na náhradu škody vzniknutej pri predpokladanej udalosti má poškodený. Pričom pokiaľ poisťovňa plní za škodcu poškodenému, môže priamo plniť škodu poškodenému tak, že uhradí škodu priamo autoservisu (ani takýmto postupom však neuhrádza plnenie autoservisu z titulu náhrady škody, lebo autoservis nebol účastníkom nehody, ale plní stále za škodcu poškodenému podľa poistnej zmluvy a zákona).

... Právny názor súdu prvého stupňa o tom, že majiteľom pohľadávky na náhradu škody bol autoservis, resp. právny názor súdu druhého stupňa a aj prvého stupňa, že

pôvodný žalobca nebol vlastníkom postúpenej pohľadávky a nemohol ju postúpiť a preto pohľadávku sťažovateľ nenadobudol, je podľa názoru sťažovateľa nesprávny. Takýto názor je v rozpore s doterajšou judikatúrou vo veciach náhrady škody. Autoservis by mohol byť vlastníkom pohľadávky (a aj to iba pohľadávky na zaplatenie a nie pohľadávky na náhradu škody), iba v prípade ak by mal priamy zmluvný vzťah s poisťovňou a tá by po požiadavke poškodeného na navrátenie veci do pôvodného stavu (nie na finančnú náhradu) dala priamy pokyn autoservisu, ako svojmu zmluvnému servisu, aby bolo vozidlo dané do pôvodného stavu pred nehodou. Nárok na náhradu škody by autoservis mohol získať iba postúpením pohľadávky, nijako inak.

Škodca, a ani jeho poisťovňa, takýto pokyn zmluvnému autoservisu poškodeného nedali, pretože neboli s autoservisom v žiadnom zmluvnom vzťahu. Preto autoservis nikdy v tomto prípade nemohol byť vlastníkom pohľadávky na náhradu škody z dopravnej nehody spôsobenej škodcom dňa 24.01.2014 na vozidle právneho predchodcu žalobcu. A preto súdy v tomto konaní nemohli nikdy rozhodnúť tak, že sťažovateľ, ako osoba, na ktorú postupca postúpil svoje pohľadávky zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.2014, nie je v spore aktívne legitimovanou osobou na uplatnenie nároku voči žalovanému v I. rade. A to bez ohľadu na to, či má sťažovateľ účtovníctvo v poriadku, alebo nie, pretože chyby v účtovníctve nespôsobujú neplatnosť žiadneho právneho úkonu.»

Napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľ vytýka, že najvyšší súd považoval judikatúru, na ktorú v dovolaní poukázal sťažovateľ, za irelevantnú vo vzťahu k meritu konania, pretože najvyšší súd tak podľa názoru sťažovateľa opäť postupoval nesprávne.

Sťažovateľ k uvedenej námietke v podrobnostiach uvádza: *«Všetkými uvedenými rozhodnutiami sťažovateľ vo svojom dovolaní poukázal na fakt, na ustálenú judikatúru, že k vzniku škody došlo okamihom škodovej udalosti a v jej dôsledku k zmenšeniu majetkovej hodnoty veci poškodeného vlastníka. A preto pôvodný vlastník mohol dňa 22.12.2014, teda cca 11 mesiacov po vzniku škody, a zároveň po jej vyčíslení a po vykonaní samotnej opravy veci, postúpiť svoju pohľadávku na náhradu škody na sťažovateľa a tento ju skutočne nadobudol.*

Preto odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu, kde súd uviedol že „z obsahu citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu však vyplýva, že právna otázka, ktorej vyriešenie súviselo s predmetom konania v jednotlivých označených rozhodnutiach, nie je totožná s právnou otázkou, ktorej vyriešenie bolo podkladom pre zamietnutie žaloby prvoinštančným súdom nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalobcu z dôvodu absencie vlastníckeho vzťahu postupu k postupovanej pohľadávke, s rozhodnutím ktorého sa odvolací súd stotožnil...“, pokladáme opätovne za nesprávne a arbitrárne, ktorým súd odoprel sťažovateľovi právo obrátiť sa so svojou vecou na súd (denegatio jussitiae).»

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 19 C 285/2014 z 11. júna 2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 515/2015 zo 7. novembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 121/2017 z 27. septembra 2017 bolo porušené jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu a napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu zrušil, aby vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, aby sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 500 € a tiež náhradu trov konania.

Návrh na priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ neodôvodnil.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

K napadnutému rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II

sp. zn. 19 C 285/2014 z 11. júna 2015

Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutie okresného súdu, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

K napadnutému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave

sp. zn. 6 Co 515/2015 zo 7. novembra 2016

Predmetom sťažnosti je tvrdenie, že právny názor všeobecných súdov, v zmysle ktorého bola sťažovateľova vec rozhodnutá, nie je správny. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ upriamuje pozornosť aj na podľa jeho názoru odlišnú a zároveň na vec aplikovateľnú judikatúru všeobecných súdov (uvedená námietka smeruje proti rozhodnutiu najvyššieho súdu). Námietky sťažovateľa sa prelínajú do tej miery, že tvrdené nesprávne rozhodnutie vo veci malo byť napravené v dovolacom konaní. Keďže najvyšší súd argumentáciu, ktorá je judikatúrou odlišná od judikatúry všeobecných súdov, nevyhodnotil ako relevantnú, sťažovateľ napáda aj postup najvyššieho súdu. Z uvedeného dôvodu sa odôvodnenie tohto rozhodnutia vysporiadava s rozhodnutím krajského súdu a najvyššieho súdu sčasti osobitne, avšak odôvodnenie vyhrajúce sa proti zjednocovaniu judikatúry všeobecných súdov a proti prieskumu a posudzovaniu právnych názorov všeobecných súdov, resp. posudzovaniu skutkových otázok (za daných okolností prípadu) je aplikovateľné vo vzťahu k obom dotknutým súdom.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu bolo v podstatnej časti odôvodnené takto: *„Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, odvolací súd nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. V celom rozsahu sa preto stotožňuje tak po stránke skutkovej, ako aj po stránke právnej, s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie.*

Právny predchodca žalobcu - [REDAKOVANÉ] sa žalobou voči žalovaným v 1/ a 2/ rade domáhal zaplataenia sumy 6.374,22 eur, keď uviedol, že bol účastníkom dopravnej nehody, ktorá sa stala dňa 24.01.2014 a to tak, že do jeho osobného motorového vozidla Mercedes Bens narazilo osobné motorové vozidlo Opel Astra bielej farby vodičom [REDAKOVANÉ], ktorý sa k dopravnej nehode priznal, bolo spísané európske tlačivo - správa o nehode a vozidlo, ktoré spôsobilo škodu, malo uzavreté povinné zmluvné poistenie u žalovanej 1/. Právny predchodca žalobcu uviedol, že auto si nechal opraviť vo svojej firme [REDAKOVANÉ] kde je jediný spoločník a aj konateľ, pričom za opravu tohto vozidla si vystavil faktúru číslo 01 20 214, na sumu 4.674,22 eur na svoje meno, pričom faktúru za opravu motorového vozidla neuhradil, lebo nemá peniaze a účtovnícka firma to eviduje stále ako neuhradenú faktúru. Pretože jeho motorové vozidlo nebolo technicky spôsobilé, požiadal [REDAKOVANÉ], ktorý požičiava vozidlá, aby mu dal k dispozícii náhradné vozidlo. Jednalo sa o Mitsubishi Pajero, ktoré používal cca 14 dní. [REDAKOVANÉ] spolu so žalobou predložil ďalšiu faktúru zo dňa 30.04.2014 na sumu 1.700,- eur od [REDAKOVANÉ], odberateľ [REDAKOVANÉ] za prenájom vozidla Pajero. V priebehu prvoinštančného konania podaním zo dňa 04.02.2015 žalobca doručil súdu zmluvu o postúpení pohľadávky, oznámenia o postúpení pohľadávky a žiadosť na zámenu účastníkov, ktorú súd prvej inštancie uznesením zo dňa 18.02.2015 pripustil a to tak, že na strane žalobcu do konania vstúpil ako žalobca [REDAKOVANÉ], občan SR a z konania vystúpil doterajší žalobca [REDAKOVANÉ].

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Postúpenie, resp. cesia pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzkového vzťahu medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom vstúpi nový veriteľ, ktorý súčasne preberie pohľadávku pôvodného veriteľa. Ide teda o jeden zo spôsobov zmeny záväzku na veriteľskej strane, pričom k obligatórnym k obsahovým náležitostiam zmluvy o postúpení pohľadávky okrem označenia účastníkov patrí identifikácia postupovanej pohľadávky, t. j. popis pohľadávky, čo do jej výšky a skutočností, na ktorých sa zakladá. Postupované pohľadávky musia byť identifikované dostatočne určite tak, aby neboli zameniteľné s inou pohľadávkou postupcu voči tomu istému dlžníkovi, a aby medzi zmluvnými stranami nevznikali pochybnosti o tom, aká

pohľadávka, ako a kedy bola postúpená. Podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je, aby okrem iného išlo o existujúcu pohľadávku.

Správne sa súd prvej inštalcie v prvom rade zaoberal zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 22.12.2014 a skúmal aktívnu legitímáciu žalobcu. Na základe vykonaného dokazovania správne súd prvej inštalcie konštatoval, že vlastníkom pohľadávky vo výške 4.674,22 eur nebol postupca (██████████), ale spoločnosť ██████████ a to s poukazom na neuhradenú faktúru číslo ██████████. Spoločnosť ██████████ totiž vykonala opravu osobného motorového vozidla postupcu ██████████, avšak tento za opravu neuhradil žiadne finančné prostriedky, čo jednoznačne vyplynulo z vykonaného dokazovania najmä z listu ██████████ zo dňa 18.02.2015, ktorý adresoval súdu prvej inštalcie, z ktorého vyplýva, že ani jedna z vystavených faktúr, t. j. faktúra za opravu vozidla a ani faktúra za požičanie náhradného vozidla nie sú uhradené. K faktúre za požičanie náhradného vozidla súd prvej inštalcie správne uzavrel, že postupca ██████████ v konaní hodnoverným spôsobom nepreukázal zaplatenie sumy 1.700,- eur. Žalobca ██████████ v priebehu prvoinštalčného konania založil do spisu fotokópiu príjmového pokladničného dokladu číslo 07, zo dňa 10.02.2014, podľa ktorého mal prijať zálohu za požičovné vo výške 1.700,- eur od ██████████, avšak hodnoverne nevysvetlil, prečo sa predmetná záloha za zapožičanie náhradného motorového vozidla neprejavila vo faktúre číslo 201 407, ktorú ██████████ vystavil ██████████ za prenájom vozidla Pajero a to dňa 30.04.2014. Preto odvolací súd považoval záver súdu prvej inštalcie o tom, že žalobca nemohol platne nadobudnúť právo k predmetným pohľadávkam, nakoľko v čase ich postúpenia postupca (██████████) nebol ich majiteľom, za správny.

Neobstojí preto odvolacia námietka žalobcu, že ██████████ disponoval pohľadávkou voči žalovanému 1/, spoločnosť ██████████ opravila osobné motorové vozidlo, vystavila faktúru dňa 06.02.2014, avšak ██████████ faktúru za opravu spoločnosti nezaplatil. Tak isto ██████████ nepreukázal zaplatenie sumy 1.700,- eur za prenájom náhradného vozidla prenajímateľovi, preto nemohol tieto neexistujúce pohľadávky postúpiť na súčasného žalobcu. Ak nedošlo k riadnemu postúpeniu pohľadávky, súčasný žalobca nie je aktívne legitimovaný v predmetnom v spore. Navyše v zmluve o postúpení pohľadávky medzi postupcom

██████████ a postupníkom ██████████ v článku II., bod 2, je uvedené, že postupca postupuje pohľadávku v úhrnnej výške 6.300,- eur, ktorú postupník zaplatil postupcovi pred podpisom tejto zmluvy, čo postupca potvrdzuje svojím podpisom. Túto skutočnosť o zaplatení sumy 6.300,- eur, ktorú mal postupník zaplatiť postupcovi, právny predchodca žalobcu a ani súčasný žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie žiadnym spôsobom nepreukázali.

Správny je záver súdu prvej inštancie, aj pokiaľ sa týka žalovaného 2/, keď z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že v čase, keď došlo k poistnej udalosti vinou vodiča ██████████, jeho osobné motorové vozidlo bolo riadne zmluvne poistené u žalovaného 1/. Žalovaný 2/ je právnickou osobou zriadenou zák. č. 381/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorá je povinná poskytnúť poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel len v rozsahu a za podmienok uvedených v ust. § 24 ods. 2 citovaného zákona. Právnomu predchodcovi žalobcu bola spôsobená škoda motorovým vozidlom Opel Astra EČV ██████████, pričom vinníkom škodovej udalosti bol vodič ██████████. Osobné motorové vozidlo, ktoré spôsobilo dopravnú nehodu bolo poistené práve u žalovaného 1/, ktorý nebol v platobnej neschopnosti a preto žalovanému 2/ nevznikla povinnosť poskytnúť žalobcovi plnenie, ktoré je predmetom tohto konania. Navyiac nie je dôvodná žaloba, aby žalovaný 1/ a 2/ boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu spoločne a nerozdielne.

Vzhľadom na vyššie uvedené správne súd prvej inštancie postupoval, keď sa následne už bližšie nezaoberal zisťovaním výšky škody, výšky nájmu, jeho primeranosťou a účelnosťou, keď ako správne konštatoval žalovaný 1/, že v súvislosti so zapožičaním náhradného vozidla, vhodné sú len náklady, ktoré prevyšujú náklady, ktoré by poškodený vynaložil v súvislosti s prevádzkou vlastného motorového vozidla.

Právne závery súdu prvej inštancie zodpovedajú skutkovým zisteniam, vyplývajúcim z vykonaného dokazovania, jeho právny záver je správny. Odvolací súd v ďalšom poukazuje na podrobné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie spĺňa požiadavky v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. a preto ho odvolací súd v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil. “

Ústavný súd poukázaním na obsah citovaného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní nastolil. V napadnutom rozhodnutí vysvetlil skutkové aj právne okolnosti opodstatňujúce jeho rozhodnutie. Z napadnutého rozhodnutia je tiež zrejmé, ako sa súd vysporiadal s tými z argumentov sťažovateľa, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam.

Skutočnosť, že sa sťažovateľ so závermi všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 10/2012).

Ústavný súd dodáva, že mu s poukázaním na sťažovateľom namietanú nejednotnú rozhodovaciu prax súdov neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zveruje práve najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, I. ÚS 290/2010).

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K napadnutému rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 6 Cdo 121/2017 z 27. septembra 2017

Ústavný súd najprv zdôrazňuje, že odmietnutie dovolania ako procesne neprípustného *a priori* neznamena, že dovolací súd odmietol poskytnúť súdnu ochranu základným právam dovolateľa. Odmietavým výrokom dovolací súd záväzne konštatuje, že nie je naplnený žiaden zákonný dôvod procesnej prípustnosti dovolania. Svojou podstatou teda ide o rozhodnutie vo veci, avšak „vecou“ je procesná prípustnosť dovolania, nie predmet základného konania (III. ÚS 356/2016).

Ústavný súd tiež poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a spôsob jej riešenia sám osebe nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv (napr. II. ÚS 324/2010).

Najvyšší súd preskúmal procesnú prípustnosť dovolania proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu a dospel k záveru, že dovolanie procesne prípustné nebolo, preto ho odmietol [§ 447 písm. c) Civilného sporového poriadku].

Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu bolo v podstatnej časti odôvodnené takto: *„Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby mohol dovolací súd podrobiť dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedeného pod písmenom a) až c) ust. § 421 ods. 1 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v zákone (§§ 431 až 435 C. s. p.).*

V preskúmvanej veci si dovolateľ ako dovolací dôvod uplatnil nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., t. j. namietal, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom označil rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré podľa jeho názoru predstavujú vo vzťahu k namietanému právnomu posúdeniu ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu (sp. zn. 2 Cdo/198/2007, sp. zn. 3 Cdo/234/2007, sp. zn. 4 Cdo/77/2008 a sp. zn. 3 Cdo/256/2012). Z obsahu citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu však vyplýva, že právna otázka, ktorej vyriešenie súviselo s predmetom konania v jednotlivých označených rozhodnutiach, nie je totožná s právnou otázkou, ktorej vyriešenie bolo podkladom pre zamietnutie žaloby prvoinštančným súdom - nedostatok aktívnej legitímácie

na strane žalobcu z dôvodu absencie vlastníckeho vzťahu postupe u k postupovanej pohľadávke, s rozhodnutím ktorého sa odvolací súd stotožnil.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ nevymedzil riadne uplatnený dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z ust. § 432 ods. 2 C. s. p. v spojení s ust. § 421 ods. 1 písm. a) tohto právneho predpisu. Nie je totiž možné argumentovať tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a označiť pritom rozhodnutia, ktoré pre túto právnu otázku netvoría ustálenú rozhodovaciú prax dovolacieho súdu. Ak teda dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p., t. j. odklonom o ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, potom mal v dovolaní uviesť také rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré vo vzťahu k predmetnej právnej otázke tvoria ustálenú rozhodovaciú prax.

So zreteľom na uvedené, dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ust. § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.“

Vo vzťahu k vecnému rozsahu ústavného prieskumu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľ v dovolaní uplatnil, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľmi, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody (ne)prípustnosti podaného dovolania boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu procesný predpis výslovne umožňoval, preto použitý spôsob

v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľovi k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku (I. ÚS 490/2017).

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ ide o čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd poznamenáva, že aplikácia tohto článku v okolnostiach danej veci nepripadá do úvahy, pretože nešlo o správne konanie.

O ďalších návrhoch sťažovateľa formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie, priznanie finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2018